

Ne Bir Tek Fazla, Ne Bir Tek Eksik

BU SABAH İSTANBULUN BOMBOS KALAN CADDELERİNDEN DİVANYOLU, AKSARAY CADDESİ VE ORTADA TAHRİRİ YAP AN MEMURLAR

Sayım, her tarafta büyük bir intizam içinde yapıldı

Bu sabah doğan biri erkek, diğeri kız iki çocuğa «SAYIM» adı kondu

Beyoğlunda bir çok apartmanların kapıları saat yedi buçuk olduğu halde açılmamıştı. Çünkü kimse uykusundan kalkmamıştı

Bu sabah saat 7 den itibaren şehrimizin her tarafında sayıma başlanılmıştır. Yurdun diğer taraflarında da istatistik umum müdürü Celâl Aybarın saat 8 i 5 gece Ankara radyosunda söylediği bir nutukla sayım başlamıştır. Sayım memurları bu sabah Fatih'te saat yedide, Adalar ve Kadıköyünde yedi buçukta faaliyete geçmiştir.

FIRINLARIN DÜN GECEKİ HALİ

Sayım münasebetiyle dün gece memleketin her tarafında olduğu gibi şehrimizde de tekil dükkânlar saat 23 e kadar açık kalmıştı.

Mühassıs bir mühendis söylüyor!

"Asfalt yol yapmak modası geçmiştir,"

Sıra serviler caddesinin asfalt yapılmasında fennî mahzur var

Geçenlerde, soforlerin, asfalt yol inşaatına taraftar olmadığını yazmıştık. Şehrimizin tanınmış ve mütehassıs mühendislerinden bir zat, yol inşa tarzı hakkında bize yeni ve daha sayımlı dikkat bazı şeyler söyledi. Bu zat diyor ki: «Garip memleketlerimizde, yeni yapılan yollar artık asfalt değil. Çünkü, asfalt yol, hem çok masraflı hem dayanaksız oluyor. Sonra, asfalt yol, her muhite, her yola mutlaka elverişli değildir. Garpte, simdi, daha ziyade altı beton tas ve tahta parke yol yapılıyorlar. Meselâ, Sıraserviler caddesinin

asfalt olarak inşası kararlaştırılmıştır. Ben, bu yolun asfalt olmasına muarızdım. Çünkü, birçok fennî mahzurları vardır. Bu yol asfalt olmaz. Bu yolu itinalı parke yapmak daha ekonomik, daha pratik ve daha muvafıktır. Asfaltın türlü şekil ve cinsleri Avrupada tecrübe edilmiş, şimdi yeni yol sistem ve tarzına geçilmiştir. Biz, henüz asfaltta yeni başlıyoruz. Fennî şart ve kayıtları, iktisadî sebepleri fazla nazarı dikkate almadan boynuna asfalt yapmak istiyoruz.» Bu ehemmiyetli iddiayı, belediye alâkadar mütehasssıların gözü önüne koymakla iktifa ediyoruz.

Af istiyen mevkuf ve mahkûmlar

Ankara ceza evindeki-ler de Millî Şefimize ve Adliye Vekiline müracaat ettiler

İstanbul Cezaevindeki mevkuf ve mahkûmlar gibi Ankara Cezaevinde bulunanlar da Millî Şefimize ve Adliye Vekilimize telgrafla af için müracaat etmişlerdir. Mahkûmlar ricalarında: «Hâdisatın buhranlı zamanlarında vatanımızın mukadderatına atıl bir seyrice vaziyetinde kalmak istemiyen biz mahkûm ve mevkuf binlerce Türk vatandası, önümüzdeki Millî ve Dini bavramlarda bizleri de hürriyet nîmetine ve üçüncü bir bayrama kavuşturacak olan yüksek af nazarlarının valvarıyoruz.» demektedirler.

101 yaşında zengin dilenci kadın beraet etti!

Servet — «Ben hâlâ bakireyim. Doğduğum gibi toprağa döneceğim», diyor

Bakırköyünde Kartaltepe A-rakiyeci sokak 5 numaralı evde oturan Servet isiminde bir ihtiyar kadın dilenmek suretiyle yakalanmış ve üzerindeki hırkasının muhtelif yerlerinde 1 adet 50 liralık, 15 tane 10 liralık, 57 tane 5 liralık, 276 kâğıt lira, 52 gümüş lira, 14 yarım liralık ve 45 tane de 25 kuruşluk olmak üzere 1631 lira bulunmuştur. Sultanahmet Üçüncü sulhi ceza da dün muhakemesi yapılan servet demistir ki: «Ben 101 yaşındayım. Bekârim. Yani matnâzîlim! 90 senedir...

Aylardır anbarlarda çürüyüp giden kâğıtlar!

Belediyenin biriktirdiği kâğıtlar bir kırtasiyecilik yüzünden mahvoluyor!

Resmî dairelerdeki kâğıt sepetlerine atılan kâğıtları Sümer Bank toplayacak. İzmit fabrikasına tek-rar kâğıt imali için sevkedilecektir. Sümer Bankın müracaatı üzerine Belediye daireleri ve tekml subelerinde üç ay evvel kâğıtlar sepetlerinden toplanmağa Maarif müdür-lüğü mahzeninde saklanmağa başlanmıştır. Aradan zaman geçmiş, (Devamı 3 üncü sahifede)

50 kuruşlukları taklit eden bir köylü kalpazan

Dün Ağırceza da cürmünü nasıl ıtırif etti?

Catalcanın Karacagöl nahiye-sine tâbi Ormanlı köyü halkından Ahmet Simsir kapazanlıklar suçla Birinci ağır cezaya verilmiştir. Dün Ahmedin muhakemede ıkrar ve ıtırifatına göre Ahmet Simsir İstanbulda Mustafa isminde birine para kalınları yaptırmış ve yine İstanbuldan tedarik ettiği kalav ve İngiliz madeni ile bir halita yaparak 50 kuruşlukları taklid etmiştir. Bunlardan 50 kademini İstanbulda tramvaylara, fı-rınlara sürmüş. ve bunda da muvaffak olmuştur. Fakat bir gün süphelenilerek polise teslim edilmiş ve mahkemeye verilmiştir. Ahmet dün mahkemede demis-tir ki: «Ben bunları karışık kalay ve İngiliz madeninden yaptım. 7 makinevi de Galatada kaynakçı Mustafadan satın aldım.» Muhakeme; Ahmet Simsirin cürüm ortaklarını tahkik ve tamiki maksadile ve bazı şahitlerin celbleri için muhakeme baska bir güne bırakılmıştır.

Şaşılacak şey! Ağlamaları, gülmeleri, hastalanmaları bir olan ikiz hemşireler

Bu nadir tabiat hâdisesini «ikizler,, nasıl anlatıyorlar?.

Biri İstanbulda, öbürü Diyarbakırda olsa bile aynı zaman ve anda ağlayan, gülen, hastalanan İki zler: Hayrûnnisa, Fahrûnnisa..

Mektep müdürü

«.. Biz de hayretle bu ikizlerin ruh ve madde birliğinin farkındayız ve merakla onları takip ediyoruz» diyor.

Röportajı yapan muharririmiz HALUK CEMAL

İki insan tasavvur edebilir misiniz? Cisimleri, hisleri, yaşayışları, zevkleri, âdetleri, düşünceleri hüslâ her-geyleri aynı ve yekdiğerinin kopyası iki insan.. Adeta ikisi bir vücutta bir insan gibi bir şey? İşte birbirine bu kadar çok benzeyen bu iki insan yukarıda resimlerini gördüğünüz iki kız-kardeştir. Onların isimleri bile birbirine benzer: Biri Hayrûnnisa.. Diğeri Fahrûnnisa.. Bu garip keyfiyeti haber aldığımız zaman inanamadım. Sadece: «— Bir tabiat ve çehre müşâbeheti belki olabi-

«İkizler» mektebin derşhanesinde de bir arada oturuyorlar..

Bizi kimse tazyik edemez

Türkiye nasıl ve ne yolda hareket etmekte olduğunu bilir

Siyasetimiz her zamanki gibi açıktır

Dün aksanki Radyo gazetesi, Balkanlar'daki vaziyeti tahlil eden bir söylevinde, mühver devletle-rinin Romanvadan sonra diğer Balkanlı devletlere karşı tatbik et-meğe başladığı tazyik siyasetini mütealea ettikten sonra, Türkiye-nin vaziyetini de şu suretle ifade etmiştir:

«Türkiye gelince, biz böyle bir tazyik hissetmiş değiliz. Esasen bu tazyik kimin tarafından ve her nereden gelirse gelsin, biz nasıl hareket edeceğimizi biliriz. Bizim hakkımızda tazyik siyaseti kullanılacağını da tahmin etmi-yoruz.»

Fakat aldığımız dürüst kararlar- (Devamı 3 üncü sahifede)

Sütlüce yolunun plânı tashih edildi

Havuzlardan geçirilen güzergâh geri alındı

Azapkapı ile Sütlüce arasında yeni bir yol yapılacağı yazılmıştı. İnşaatı başlanmadan önce buranın Nafia Vekâleti tarafından tasdik edilen plânı meydan açılarak, fakat plân hayret uyandırmıştı.

Şehircilik mütehassısı Prost tara-fından hazırlanan ve Nafia Vekâleti tarafından tasdik edilen plânın yanlış olduğu görülmüştür.

Plânda Sütlüceden Azapkapıya ka-dar sahili takiben uzatılan yol, yan-lıslık plânda taş kuzaktan ve simdi ki havuzların ortasından geçirilmiştir. Bu-nun üzerine plânda tadilat yapılmış, güzergâh geriye alınmıştır. Yeni şekle sokulan plân tasdik edilmek üzere yakında tekrar Nafia Vekâletine gön-derilecektir.

ÇERÇEVE

Sayıma dair

NECİP FAZIL KISAKÜREK

Bana, Atatürkün meclisinde geçmiş bir hatıra ve bir nükte anlattılar: Bir gün Atatürkün huzurunda, sayılab şairlerden, yahut şair sayılablardan, yani bir türlü gaire benzetilmesi mümkün olmayan insanlardan birisi bir şiir okuyormuş. Şiir meal halinde şöyle birşey: Şehirlir boş, sokaklar boş, bahçeler boş, tarlalar boş, gök-ler boş.. Atatürk gülümsüyerek mırıldanmış: «Şair! Galiba manzumeni nüfus sayımı gününde yazdın!..»

Sayıyoruz, bugün millet halinde ve adetlerin kadrosunda sayılıyor. Bir insanın kese-sine, bir evin kilerine ait zaruri sayım şuuruna millet halinde sahip olamamak ne facial. Facia amma, bu faciayı Tanzi-mattan Cumhuriyete kadar yüz sene ruhumuza taşıdık durduk.

Bugün akşama kadar herke-sin evinde kalmak mecburiyeti-ni, bir takım hayırlı yeniliklere

Balkanların tuttuğu yanlış ve hatalı yol

Balkanlarda tedafii bir it-tifak vücutte getirmenin Balkanlara harbin gelmesi-ni tesri edeceği zehabına kapılanlar bilmiyorlar ki is-tıla harp yapmadan da ola-biliyor ve zaten mühverin gayesini bu teşkil ediyor. Sonra tedafii bir ittifak, harp vukuunda İngiltereye fayda vereceği kadar mu-hakkak ki Balkanlılara da zarar vermeyecektir..

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

İki fikir ve iki propaganda har-bin başlamasından itibaren karşı karşıya boğuştu durdu. Bunun bi-ri şu idi:

— Balkanlarda tedafii ve te-ca-zü mahiyette bir blok vücutte ge-riye bu müharebenin Balkanlara zarar gelmesini mucip olabilir. Romanaleyh bitaraf olmak, suya sabuna dokunmamak, mühverin endişesini tahrik etmemek ve her tarafla dost kalmak gerektir.. İkinci ve mukabil nokta nazar da şuydu:

— Balkanlılar yine suya sabuna dokunmamakla beraber araların-daki ittifakları halletmeli, bir blok vücutte getirmelidirler. Bu şekil-de ortaya çıkacak 70 milyonluk bir nüfus ve 6 - 7 milyonluk bir alana kuvvetine karşı kolay kolay tecavüz ve istila emeli güdülemez.

Üçüncü bir fikir de Sovyet Rus-yanın durumu tavazuz etmed-ni Balkanlarda hiçbir şey yapılamı-yacağı kanaat veya mütealeası idi. Fakat, ne olursa olsun bugüne kadar Balkanlarda bir blok yap-mak fikri tahakkük edemedi ve bunun bariz neticesi de bilhassa Rusya misali ile kendisini orta-ya koyma. Demek ki, «suya sabu-na dokunmamak, mühverin endişe-sini tahrik etmemek ve her tarafla dost kalmak» siyaseti istila ve iş-gali önliyen bir tatlı avunmaydı ve bilakis harpsiz işgalin anahtar-ı ki hizmetini görüyordu. Alman-ya bu anahtarla Romanyanın ka-pılarını açmıştır. Ve.. yine bu a-nahtarla Yugoslavya, Yunanistan ve Bulgaristana girmiş çalış-maktadır.

Hâlâ ve hâlâ Balkanlılar için en-on dakikalar gelmiş olmakla be-raber bir blok vücutte getirmek mümkün vardır ve Balkanlılar için artık hiç bir kıpırdanmaya mahal kalmamıştır. Avrupa harbinin sa-bahı başlamış ve Balkanlılar için vaktin kenderlerini müdafaa etmelerle Romanya gibi teslim ol-maklardır. Müdafaa ederlerse herşeydecektir ve Balkanlılar da harp atesi içinde kavrulacaktır. Bu takdirde görülmüyor ki, Balkanlılar herşey ve harbin tesirlerine karşı her iki şekilde de masun değiller-dir. Harbi veya harpsiz Romanya ya, Bulgaristan da, Yugoslavya ya, Yunanistan da er veya geç bar-mış mibet veya menfi tesirlerine maruz olacaktırlar. Harp gelip kapıya çıktuktan sonra teslim ol-mak niyetinde bulunmayan ve kabul edecek olan devletlerin ce-zâretle ve hemen birleşmeleri el-dere ki daha makul, daha salim-bulaştıracağı fikri illâs etmiştir. İhtilâs, bunu yapmanın felâ-ki fikrini kabul etmenin zamanı demektir.

Bu takdirde de şu mütealeaya neler olur: — Balkanlarda bir blok teşkil etmesine hararetle taraftar olan-lar arasında İngiltere de vardır. İngiltere harbin Balkanlara ya-mamasını ve orada bir cephe açıl-masını istiyorlar!.. Balkan cephesi koluna İngiltere için harbin sık-let merkezi değişmiş ve anavatan-ı adaları tehliken kurtulmuş ola-caktır. — Rize, bu «eni bir fikir değildir. Harbin ilk günlerindenberi orta-ya sürülen yanlış bir mülahazadır. Belki, İngilterenin Balkanlarda bir cephe açılmasında menfaati vardır veya vardır. Fakat, tedafii tinesinde Balkanların bir blok yap-mak vakti ve yoktur. Hatta bu yüzden de Almanlar muhasım ve bu vaziyete geçerek bu blokun teşek-ilatını «harp sebebi» bile telâkki (Devamı 3 üncü sahifede)

Son Telgraflar

İspanyada tufanı andıran yağmurlar

400 kişinin boğulduğu ve hasarın mühim olduğu bildiriliyor

Madrid: 20 (A.A.) — Tufanı andıran yağmurlar Katalonya'da tufanlara sebep olmuştur. Barselona'da bazı mahalleler su altında. İtalya bir falan gönüllü müfrezasının de yardımla kurtarma çalışmaktadır. Son haberlere göre 300 ile 400 kişi boğulmuştur. Maddi hasar çok mühimdir. İspanyol hükümeti felâketzedelere yardım için 100 bin peçeta tahsis etmiştir.

SAYIM

(1 inci sahifeden devam)

BİR 'SAYIM' DAHA
Bir sabah saat 8,15 de Fatih'te bir kaza meydana geldi. Bir kaza meydana geldi. Bir kaza meydana geldi.

MERKEZ BÜROSU
Zihni Çubukcu, Osman, Galip ve nüfus memuru Faikten mürekkep merkez bürosu bu sabah erkenden vilayette bir toplantı yapıldı. Nüfus memuru Faik Edirne'ye ve Eyyub'e kadar birçok semtlerdeki sayım işlerini gözden geçirmişti.

Komisyona sabahki toplantı - nında bütün kaza ları irtibat te m edilmiştir. Her kazada me - murlar sayımı hem sür'at ve hem de itina ile başarmışlardır.

BEYOĞLU DA HERKES UYKUDA
Beyoğlu tarafında sayım me - murları birçok apartmanların sa - aat yedi buçuk geldiği halde ka - raların kapalı olduğunu görmüş - lerdir. Herkesin bugün dışarıya çı - kılmayacağı bildikleri için ya - rıktan anımsamışlardır.

KAVAKLARDA FIRTINA
Böğaziçi yarımadası kısımda fırt - na yüzünden matörler sayım işin - de bir çok güçlük çekmişlerdir.

YERİKASIZ YAKALANLAR
Eminönünde yeriksiz dolaşan bir çok yakalanmıştır. Bunlar yir - mi beser lira ceza verileceklerdir.

VALİNİN TEFTİŞLERİ
Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Karar İstanbul'un birçok semt - lerinde sayım işlerini tetkik et - miştir. Vali bu sabah bir arkadaş - ının şunları söylemiştir:

— Sayım muntakaları geçtim. Valinin intizam içinde devam ettiğini gördüm. Sayım memur - ları ile konuştum. Hepsi de vazir - yelerdi. İhtidat ve itina ile yapı - yorlardı. İstanbul'da sayımın azami derecede bitmiş olacağını ümit ediy - orum. Belki de daha evvel biter.

ANKARADA ÜÇ DOĞUM, BİR ÖLÜM
Ankara radyosu bugün saat do - ku buçukta, sabahleyin başlayan bir ölüm vak'ası olduğunu bildirdi.

Laleli Fethiye caddesinde 18 yaşında oturan gazete müvezzi Mehmed Ali Gürürer'in de bu sa - ğın saat 7,30 da bir kız çocuğu dünyaya gelmiştir. Kızın ismi sa - yım cetveline 'Saime' olarak kay - d edilmiştir.

İKİ ÖLÜM
Beşiktaş'ta Abbasgazi mahalle - sinde oturan 70 yaşlarında bir ka - dın bu sabah saat 9,5 da ölmüştür. Önce saat 23 de de Samatyada da bir erkek ölmüştür.

BEYOĞLU DA MÜVEZZİLER NİYE TOPLANDI?
Bu sabah gazete tevzi etmeğe gelen müvezzipler toplanarak Be - yoğlu kaymakamlığına götürül - müşlerdir.

Bu toplanmanın sebebi evvelâ özenlenmemiş, fakat bilhazare mü - ezziplerin serbestliği hakkındaki bir yanlışlıkla kaymakamlığa gönderilmediği anlaşılmıştır.

Çüyüyen kâğıtlar
(1 inci sahifeden devam)

maiden ve ambarlar... fakat kâğıtları alıp götür - me kimse olmamıştır. Belediye başkanına müracaat etmiş - zenlerden kaldırılmasını istemiş - ti. Banka Belediye'ye verdiği ce - zayı, kullanılmıyorsa kâğıtların Hay - yeye ait olduğunu bildirmiş ve Belediye'ye vazifeye davet etmiş - tir.

Berlindeki çocuklar Polonyaya gidiyor

Diğer çocuklarda muhtelif mintakalara sevk edilecekler

Londra 20 (A.A.) — Alman gazete - lerinin Londra'daki Leh mahfillerince tebarüz ettirdiği Leh haberlerine göre, Berlin'den takriben 20 bin çocuk İngiliz tıyarelerinin bombardıman - ları üzerine Polonyaya nakledilecek ü - zerodir. İptida yalnız 4000 çocuğun bu bölgeye nakli derpiş ediliyordu. Di - ğer birçok çocuklar da doğu Prusya - na, Avusturyaya ve Çekoslovakya'ya nakledileceklerdir.

Eski Fransız Başvekilleri

Vişi 20 (A.A.) — Leon Blum, Rion mahkemesi tarafından başvekil olduğu sırada vazifesini suistimal etmekle itham edilmiştir.

Mahkemeye eski başvekil Pol Reyno hakkında da hazine aleyhine suistimal suçundan tahkikat evrakı gelmiştir.

★ NevYork 20 (A.A.) — Romadaki bir Amerikalı muhabir tarafından gön - derilen yarı resmi bir habere göre, B. Musolini dün akşam Fiume'ye hareket etmiştir.

101 yaşında zengin dilenci kadın

(1 inci sahifeden devam)

dür camasırcılık vaka yapıya bu pa - rayı biriktirdim. Dileniyorum. Kartal tepedeki ev de benimdir. Doğduğum gibi toprağa dönmek istediğim için evlenmedim. Kendi halimde yaşayamıyorum.

Fakat bir gün volda dilenci zan - nile yakalıyarak paralarını aldılar.

BUGÜN İLK DEFA DİLENE - CEĞİM

Bu ifadenin sonra trbbi adlin - nin raporu okunmuştur. İfade de Servetin, yaşlıktan ileri gelme 'bunama' hastalığına müptela olduğu ve ceza ehliyeti bulunma - dığı bildirildikten hakim beraat kararı vermiştir.

Salıverilen Servet koridorunda kendi kendine söylenmiştir:

— 'Bugün daireler tatil.. para - mı alanları bulamıyacağım.. bes param da yok... Bakırköyüne evi - me gitmek için galiba ilk defa ö - rümde şimdi dileneceğim!..'

Balkanların tuttuğu yanlış ve hatalı yol

(Başmakaleden devam)

otmış olsalar, belki de Avrupa - daki vaziyet bugünkü şeklinde olmaz; Almanya garp cephesinde, Tuna cephesinde bir havalı sıkışık vaziyete düşebilirdi. Halbuki, blo - kun tesekkülünün Almanya için bir harp vesilesi değil, tamami - le bunun aksine olarak bir müteka - bil emniyet, dostluk ve hürmet muhafazası mecburiyeti olmu - ya - ca nereden malûmdur?

Hulâsa, mazi ve mazi'nin hare - ket veya hataları hususunda bu - ğün ne söylene boştur. Olan ol - muştur. Ancak, bugünün tedbir - i de yine Balkanlarda geriye kalan devletlerin tedafii ve tecavüzü bir ittifak vücade getirmeleridir.

Bu ittifak bir harp sebebi dahi ol - sa ve İngilizlerin işine de elverişli olsa bunda Balkanların hiç bir zararı olmayacak, teker teker har - baretmekten kurtulacaklar ve mu - hakkak ki İngiliz hava, kara ve deniz ordularının yardımını da - genis ölçüde temin etmek gibi bir fayda bulacaklardır. Sadece, bu ittifakı tavsiye ederken bundan Türkiye hesabına bir menfaat ve mülahaza tasavvur ettiğimiz için bu tavsiyeyi yaptığımız zehabı da hasıl olmamıştır. Türkiye, her misalin dışında ve her mülahaza - nın fevkindedir. Türk vatani bir tecavüz uğradığı takdirde Türki - ye kendisini kendi imkânları ile müdafaa etmenin her türlü hesa - bını yapmış ve her türlü tedbirini ona göre almış bulunmaktadır. Bi - naenaleyh mülahazamız kendimiz için değil, Balkanlar için. Balkan - ların sulh ümidini muhafaza için - dir. Biz, sahsan bir Balkan bloku - nun, hattâ bir Yugoslavya ve Yu - nanistan bloğunun bile her iki milletin selâmetine hizmet ede - cene ve tecavüz emeli muhafaza e - denleri düşündüğüne inanma - lardır.

ETEM İZZET BENİCE

SON 24 SAAT

İçindeki Hâdiseler

(Bu yazının metinleri Ana - dolu Ajansı bültenlerinden alınmıştır.)

Telhis eden: MUAMMER ALATUR

Stefani ajansı, şimdi Misr'da bu - lummakta olan İngiliz Harbiye Nazırı Eden'in Türkiye ve Yunanistan yolu ile İngiltereye döneceğine dair bir sa - yımın dolayısıyla bahsetmektedir. Balkan memleketlerinde bulunan bir çok İngiliz gazetecileri şehrimize ge - leceklerdir. Zannedildiğine göre bu ga - zeteciler Harbiye Nazırı Eden'in Tür - kiye ve Yunanistana yapacağı seyahati takip edeceklerdir.

Yine Stefani ajansının Sofyadan öğ - renerek verdiği malûmata göre, İngi - lere hükümeti, Türkiye'deki İngiliz bü - yük elçisi ile görüşmek üzere şehrimi - ze gelen Sofyadaki İngiliz elçisi vasıtasıyla, Bulgar hükümetine mi - hver devletleri lehine itihaz et - tiği hatı hareketten dolayı kat'i mem - niyetisizliğini bildirmiş ve nihai za - ferden sonra bunun hesabını Bulga - ristan'dan soracağı tehdidinde bulun - muş.

İNGİLTERE VE SOVYETLER
Börsen Zaytung gazetesi, İngiltere ve Sovyet münasebetlerinden bahseden bir yazısında diyor ki:

«İngiltere, Moskova ile temaslarını tekrar tesis etmeye ve kaybettikleri ze - mini üçü üçü pakta inza eden devletlerin zararına olarak elde etmeye çalışmak - tadır. Hatta daha ileri giderek, İngiliz - Amerikan - Sovyet Rusya arasında bir anlaşma akdini dahi düşünmektedir. Bunun için iktisadi bakımdan Sovyet Rusya için mühim olan endüstri mal - zemesi ve iptidai maddeler verileceği ve eşya mübadelesinin pek ziyade artırılacağı yolunda vadalar yapılmak - tadır.

SURİYE RİCALİ BAGDADA KAÇIYOR
Kahirede çıkan Elahmar gazetesi, Fransız makamlarının Suriyede tazyiki artırmış olduklarından bahsederek, şu haberi veriyor: «Tevkif edileceklerini öğrenen bazı Suriyeli sefler çöl yolu ile kaçarak Bağdada muvassalat etmiş - lerdir. Bunların arasında eski Başvekil Cemil Mardam ve eski nazırlardan Lütfi Elhaffar bulunmaktadır.

AFRİKA HARBİ
Röyter ajansının askeri muharriri şu satırları yazıyor: «Orta şarkın müda - faası meselesinde ilk hareketin Gra - ziyah'ı bırakıldığı zannedilmektedir. Zira İngiltere, Libya'ya ıslah tasavvu - runda değildir. Fakat Misrın müda - faası o kadar ehemmiyetlidir ki, İngiliz adaları yakınında cereyan edecek bütün hâdiseler oradaki İngiliz gayretlerini gevşetmeyecektir. Eden'in Misr'da bu - lunması bunun İngilterede pek iyi an - lasıldığını göstermektedir.

Afrika'da muharebe bir kere başla - dıktan sonra, bu, şüphesiz dünyamız en kat'i muharebelerinden biri ola - caktır. Bundan ne bir tarafın, ne öte tarafın itina etmesinde imkân yok - tur. Zira hâdiseler çok aşırlı gittiştir.

BİRMANYA YOLU BOMBARDİMAN EDİLDİ
Tokyoda nesredilen bir tebliğde, ev - velki gece İngiltere tarafından Cine harp malzemesi gönderilmek üzere a - cılmış olan Birmanya yolunun Japon tıyareleri tarafından bombardıman edildiği bildirilmektedir.

Birmanya yolu ile Cine gitmekte o - lan kamyonların büyük bir kısmı ben - zin nakletmektedir. Bir kısmında da tıyare motörleri ile makine aksamı mevcuttur.

Lizi kimsa tazyik edemez

(1 inci sahifeden devam)

ra öre, takip ettiğimiz açık siya - set mihver devletleri tarafından ay - rı ayrı tefsirlere tâbi olmakta - dır.

Bu arada Macar radyosu, har - be girmek kararında olduğumuz - dan, hattâ İngiliz Harbiye Nazırı Eden'in bu maksatla Türkiye'ye ge - leceğinden bahsetti.

İtalyan radyosu da şöyle söy - ledi: «İngiliz manevrası bir defa daha suya düştü. İngilizler, Tür - kiye'ye harbe sürükliyeemediler.»

Radyo gazetesi sözlerini şu cüm - le ile bitirdi:

«Türkiye hakkını tanıtmak için bildiği ve tuttuğu yolda yü - rüyecektir.»

Önümüzdeki Çarşamba akşamı: İstanbul en büyük

SARAY ve İPEK de birden

Şark edebiyatının Romeo ve Jüliyet'i, Şark filimcililiğinin şaheseri

LEYLÂ ile MECNUN

TÜRKÇE SÖZLÜ YENİ ŞİİRLER: VECDİ BİNGÖL

Yeni şarkılar ve bütün Türk musiki

Mecnun harikulade güzel şarkıları

Leylânın nefis şarkıları

DİKKAT: Bu müstesna müsamer için fiatlarla zam edilmemiştir. Numaralı biletler simdiden

İPEK ve SARAY gişelerinde satılmaktadır.

Bugünkü Sayım Münasebetile:

Demographie ilmine umumî bir bakış

Bizde nüfus sayımı nasıl ve ne zaman başlamıştır?...

Demographie kelimesi yunanca (De - mos — Halk) ve (Graphos — Yazmak) kelimelerinden alınmıştır. Bu tabiri ilk defa 1800 tarihinde Aşıl Gıyar na - mındaki Fransız müellifi (E'lements de statistique humaine, on Demog - raphie Comparee) nam eserinde kul - lanmıştır. Bu ilim hakkında diğer ba - zı teliflerden sonra onu iyice kurca - layan Bertillon, D(magrehie'yı (insan kütlelerinin etkisi ile ıstıgal eden ilim) diye tarif eder.

İnsanlar hakkında malûmat topl - mak, onların hayatına ait bilgilerle meşgul olmak, pek eski bir zaman - danberi caridir. Bu meydana «Gene - alogie» bahsi çok daha eskidir. Meselâ Âdem Peygamberin ve oğullarının ha - yat ve nesilleri hakkındaki malûmat tamamen Genealogie'ye ait olduğu gi - bi İsadan birkaç sene sonra vergi tarhi veya sair gayelerle birçok nüfus sa - yımları da yapılmıştır. Bunların ta - rihiçelerini Misr, İran, Çin, İsrail, Yu - nan ve Roma medeniyetleri tarihinde bulmak kabildir. Fakat Demographie in - celemelerine esas olan doğum ve ölüm gibi vak'alar hakkında ilk kayıtlara eski İngiliz kiliselerinde tesadüf olun - muştur.

1602 senesinde Londra şehrine ait hayatı istatistikleri John Graunt bu - kayıtlardan çıkarmıştır. Bu itibarla di - yebiliriz ki Demographie hem pek eski, hem pek yeni bir ilim şubesidir.

İnsan camialarını, müşterek unsur - larını nazarı dikkate almak suretile istatistik bakımından ilk defa tetkik eden zat Belçikalı riyacıyeci Adolphe Quetelet olmuştur. Bu ilim adamı, tet - kikatı ile bilhassa içtimai münasebet - lerin kanunlarını keşfetmek istemiş ve buna (Physique sociale — içtimai fi - zik) adını vermiştir.

Fakat, asıl Demographie esaslarını ku - ran ve bu bilgiye antropoloji ve ekon - omik politik ile sıkı bir surette ala - nı - kalar başı başına bir ilim mahiyetini veren doktor Bertillon olmuştur.

İşte bu suretle on yedinci asırda - beri başlayan ve mütemeddin mem - leketlerde muhtelif tarih ve vakit - lerde yapılan nüfus sayımına Osmanlı hükümeti de seyirci kalmamış, bunun iktisadi, millî ve içtimai kaymetini tak - dir ederek o da işe koyulmuştur. A - halî nüfusunun lâyikile bilinmesinin memleketin asayiş ve intizamına bü - yük faydaları olacağı aşikardır. Bu - nun umurü zabita ve kur'a muamele - tının ıcrası, bedeli askerî ve sair ver - gilerin tahsil hususlarında çok iyi - likleri olduğu (tanzimatı hayriye) den biraz vakit sonra düşünülmüş ve nüfus muamelelerinin daimî ve devamlı bir surette ıcrası için İstanbul'da (Ceridei nüfus) nezareti namında bir idare tes - kil ve vîayetere de nüfus nazir ve me - murları nasbedilmişti. Fakat bu teş - kilât tamamiye intizama girmeden, nü - fus tahriri, kur'a umurunun hisnül ce - reyanı için dairiye askerîyeye devredil - erek, yanz erkek nüfus kaydı âdet edilmis olduğundan muamelât bir tür - lü yoluna girememiş ve beklenilen faydalar elde edilememiştir. Bu sebe - le nüfus işinin ciddi ve iyi bir surette yola girmesi için 21 ağustos 1297 ta - rihiinde yeni bir (nüfus nizamnamesi) neşir ve ilân edilmiş, ve bu suretle, bü - yük Reşit paşanın ıcratından bulun - nan nüfus işleri yeni bir çehre ve daha esaslı bir şekil almıştır. Bu nizamna - me mucibince, İstanbul'da Dahiliye Ne - zaretiye merbut olmak üzere bir (nü - fus müdiri umumliliği) ve kalemi ih - das, vilâyetlerde de valinin intihabı ile birer (nüfus nazırı), memurları ve kâtipleri tayin edilmiştir. Kariyerle mahallelerde nüfus muamelâtı cema - atı muhtelif, imam ve muhtarlarla me - murlar tarafından yapılır ve lazım gelen nüfus tezkereleri bunlara teslim edilirdi ki, Cumhuriyet devrine ka - dar elimizde bulunan ve «nüfus tez - keresi, tezkeresi osmaniye, hamidiye» gibi muhtelif isimlerle andığımız hü - viyet varakaları, bildiğimiz muntazam

şekillerini bu tarihte almışlardır. Nü - fus nizamnamesinin en mühimmi olan birinci maddesine göre, memaliki os - maniyede bulunan her sınıf halk ken - disini nüfusa kaydetdirmeye mecbur - du. Bu meydana bilinmesi lazım gelen şeyler de şunlardı: İsim ve şöhreti, er - kek veya kadın olduğu, mahalli ila - meti, sin ve mezhebi, san'atı, izdivaç ve vefiyat vak'aları...

Cumhuriyet devrine kadar bu şe - kilde devam eden nüfus işleri, yeni de - vir ile daha esaslı ve daha modern bir şekil almış ve Avrupa'nın en müte - meddin memleketlerinde tatbik edi - len usullerle tehciz edilmiştir.

Bugünkü sayım, 1927 yılındanberi yapılan yokalmaların üçüncüsüdür. O tarihte 14 ilen 1935 de 16 milyona çı - kan ve günden güne artan memleket nüfusunun, bu son sayımda daha yük - sek bir rakama baliğ olacağı şüphe - sizdir. Vatani, millî, iktisadi ve içti - mal bakımından hepinizin de temen - nini budur. İttihattan kuvvet doğar. Nekadar çok olursak o kadar kuvvetli, ve ne kadar kuvvetli olursak o kadar kudretli olur ve istikbalin meçhul sa - halarını emniyetle karşılayabiliriz.

HİKMET NISAN

TAKSİM SİNEMASI
Bu gün matinerlerden itibaren (Sayımdan sonra)

ÇANAKKALE GEÇİLMEZ

TÜRKÜN EBEDİ KAHR - MANLIK DESTANI

Türkçe sözlü - Sarkılı muaz - zam Millî ve Askerî film - Şarkıları yapan ve hazırlayan

Sadettin Kaynak

Ezeldenberi kahramanlığa ci - hani saran Türk ordusunun yenilmez kuvvet ve kudreti - ni, Türk askerinin hiçbir kuv - vet ve silah karşısında eğil - mediğini bu filmde görece - kiniz.

Türk istiklâline temel ta - sını koyan Kaymakam MUSTAFA KEMAL'in

Bu filmde Çanakale'nin nasıl geçilmez olduğunu ispat ettiğini heyecanla seyredeceksiniz.

Bu filmde işiteceğiniz şiirlerin güftelerini: VECDİ BİNGÖL, SADETTİN KAYNAK ve A - SIK VANLI ERMULLAH ta - rafından hazırlanmış gibi yine bufilmde NAMIK KEMAL'in «EY GAZİLER» şarkısıyla MEHMET AKİF'in «EY BU TOPRAKLAR İÇİN TOPRA - GA DÜŞMÜŞ ASKER» şiirle - rini de dinleyeceksiniz.

Edebiyat tarihinin altın sahifesi - ni. Hakkın en parlak zaferanı... San - atın en yüksek muvaffakiyetini gördünüz. Kaleminden kudret... Hürriyet sevgisinden âtes... Hak - ka olan aşkıdan cesaret alan

BÜYÜK ADAM:

EMİL ZOLA

BUGÜN LÂLE

SİNEMASINDA

Eğsiz Yıldız

PAUL MUNİ'nin

Kudretle tekrar taşıyor

DİKKAT: Londradan tıyare ile gelen Türkçe PARAMOT JÜR - NAL'da harbin son vekayii

Tel: 43595

Önümüzdeki Çarşamba akşamı: İstanbul en büyük

SARAY ve İPEK de birden

Şark edebiyatının Romeo ve Jüliyet'i, Şark filimcililiğinin şaheseri

HİKAYE

Gençlikte sevişmek..

Yazan: REŞAT FEYZİ

Nihat Selâmi, mağazanın geniş vitrininde, kravatları bakarken, birden, omuz başında bir çelge peyda oldu. Dönüp baktı.

Genç ve sık bir kadın. Göz göze maniyede bulunan her sınıf halk ken - disini nüfusa kaydetdirmeye mecbur - du. Bu meydana bilinmesi lazım gelen şeyler de şunlardı: İsim ve şöhreti, er - kek veya kadın olduğu, mahalli ila - meti, sin ve mezhebi, san'atı, izdivaç ve vefiyat vak'aları...

— Affedersiniz, befevendi, sizi bir oaktika rahatsız edeceğim.

Nihat Selâmi, şaşkın bir vaz - i - yette idi; Kelimeler ağzından adeta döküldü:

— Buyurun efendim, estağfu - rullah..

— Demindenberi tetkik ettiğiniz kravatları ben de bakıyorum. Cün - kü, ben de, bir kravat almak ni - yetindeyim. Ancak, çok müskül vaziyetteyim. Sebebi şu: Evvelâ, bütün havatımda, şimdiye kadar kravat almış insan değilim..

Genç kadının çok tatlı bir sesi vardı.

Nihat Selâmi adeta vumuşa - mıştı:

— Aman efendim, dedi, sizin ha - vatınızdan ne olacak?..

Delikanlının, birdenbire sarfet - tiği bu cümleye, genç kadın adeta üzülmüştü.

— Ne gibi befevendi, affeder - siniz, anlavamadım.

— Yani demek istiyorum ki, da - ha çok gençsiniz. Simdiye kadar kravat satın almak fırsatını bula - mayışınızı gayet tabii telâkki e - derim.

Güzel kadın canlanmıştı:

— Ha, evet efendim. Öyle oldu.. Henüz yeni nisanlandım. efendim..

— Tebrik ederim, hanım efen - di, Allah uğurlu, kademi olsun..

— Tesekkür ederim. Bevevendi asıl maksada gelelim. Nisanlım varın bize gelecek. Sonra beraber çıkacağız.. Bilivorum ki, gelirken, bana mutlaka bir hediye getire - cektir. Bu onun ezeli huvidur. Her ziyaretinde, mutlaka elinde veva cebinde bir hediye kutusu ile be - raber gelir. Bu sefer, ben istediğim ki, karşılık olarak, ben de ona bir sürpriz yapayım. Eğer, su vitrin - deki sık kravatlardan birini alır ve varın nisanlma versem, kimbi - lir, ne kadar makbule geçecektir. Çünkü, bu hâdis, onun için, hiç beklenmedik, ümit edilmeyen bir sey olacaktır.

— Tabii efendim, hiç ümit edilir bir şey mi?

— Evet efendim, ne diyordum?.. Ha şimdi, sizden ricam şu.. Aca - ba, zatiâliniz hangi kravatı beğen - nirsiniz? Bir nisanlıya, şu gördüğü - nü kravatlardan hangisi alına - bilir?.. Tabii, siz erkeksiniz..

— Tabii erkeğim..

— Şüphe yok, bittabi.. Yani, de - mek istiveceğim, nasıl bir kravat hediye edilmek lazım geldiğini tahmin edersiniz?.. Eğer, zahmet olmazsa, mağazaya girelim..

— Hav, hav, buyurun efendim..

— Çok tesekkür ederim. Size zahmet olacak..

— Ne demek efendim.. Zevkli bir hizmet telâkki ediyorum.

Nihat Selâmi ve genç kadın ma - ğazaya girdiler. Tezgâhtarlar, sağ - dan soldan «buyurun» sözlerle i - ceri giren bu iki kalantur müste - riri karşıyorlardı.. Kravatların satıldığı tarafa doğru yürüdüler.. Genç kadın, tezgâhara;

— Sık ve en iyi kaliteden bir kravat istiyorum, dedi..

— Başüstüne muhterem Bayan.. Nasıl olsun hanımefendimiz?.. Camlı dolaptan çeşitli kravatlar çıkmış, bir anda masanın üzerine dizilmisti..

Tezgâhdarın cenesi boyuna isti - vordu:

— Bütün bu mallar Avrupa e - fendim. Artık gelmiyor. Bizden başka hiçbir mağazada bulamaz - sınız. Sizin güzel hatırıma için ve - riyoruz.. Kim için alıyorsunuz ha - nımefendiciğim?..

— Nisanlım için..

Tezgâhtar, genç kadının yanın - da duran Nihat Selâmiye baktı, sonra gülerek:

— Bevevendi, henüz çok genç - tirler.. Şu açık renkler çok hoş gider. Bir dakika müsaade buyu - rulur mu?..

Tezgâhdar, elindeki kravatı. Ni - hat Selâminin boynuna doğru uz - attı:

— Su hale bakın, efendim. Çok mükemmel..

Genç kadın gülmeğe başlamıştı

Nihat Selâmi hiç istifini bozmu - yordu. Tezgâhtar anlatmakta de - vam ediyordu:

— Bir hediye olacak değil mi?.. Zannedersem, bu kravatı beve - fendide çok beğendiler öyle de - ğil mi efendim?..

Nihat Selâmi tasdik etti!

— Evet..

